

250 Yılda 35 Yıllık Bir Kesit

Prof. Dr. Sinan Mert Şener
İTÜ Mimarlık Fakültesi
Emekli Öğretim Üyesi

Dilerim bu muhteşem İTÜ mirası ile üniversitemiz, gelecek 250 yıllarda da her türlü tehdit ve zorluğa Mustafa Kemal Atatürk'ün ilkelerinin ışığı ile göğüs gererek, ülkemizin aydınlık yarınlarına ışık tutup, muasır medeniyet seviyesini aşma yolunda; Türkiye'nin en seçkin ve parlak gençliğine meslek kazandırmaya, araştırma ve uygulama yapmaya devam eder.

Ortaokul resim hocam iyi bir ressam olabileceğimi ama resim bölümü yazarsam ileride aç kalacağımı söylemişti. Ailemdeki erkeklerin hepsinin Mühendishane-i Bahr-i Hümayun mezunu olması sebebiyle İTÜ Gemi İnşaatı Fakültesi'ni birinci tercihe yazmam engellenince, onun yerine İTÜ Mimarlık Fakültesi'ni yazmak son derece akılcı gelmişti. Fakülteye ilk geldiğimde "İşte üniversite budur" dememe rağmen, 3.5 metre yüksekliğinde bir kapıdan ilk kez geçip giriyordum, bu masif kapı biraz ürkütücü gelmişti. Ama binanın bembeyaz içi ve yüksek tavanları ise çok ferahlatıcı ve güzeldi. En üst kata çıktım, 'Öğrenci İşleri' şimdiki fakülte sekreteri odasının yerindeydi. Öğrenci İşleri'ndeki Nevzat Ağabey'in benim kimliğimi görünce bir kaşı kalktı ve "Senin kaydını yapamam, çünkü kimliğinde fotoğraf yok" dedi. "Ama ÖSYM başarı belgemde resim var" dedim. "Olmaz bu başarı belgesinin bu kimliğe ait olduğunu ve kimliğin sana ait olduğunu nereden bileyim" demez mi? O yüksek tavanlı daracık odanın tamamı bir kuyuya dönüştü. Gözlerim doldu, ağlayacaktım neredeyse. "Üzülme, yarın velinle gel; o zaman olur" demez mi? Daha da kötü bir durumdu bu.

Eve döndüm ve durumu söyledim, evde kahkaha tufanı koptu. Türkiye'nin en iyi mimarlık fakültesini kazan, kayıt için yaşın tutmasın şaka gibi idi. Annem, babama "Bunu küçük yazdırdın, yapmayacaktın" vs. demez mi? Neyse ertesi gün tekrar babamla gittik Taşkışla'ya 3. katta Öğrenci İşleri'ne, Nevzat Ağabey "Tamam, şimdi

oldu" dedi ve kaydımı yaptı. 5 lira kayıt bedeli, 24 adet fotoğraf artık ne yapacaklarsa. Meraktan sordum tabii "Abi niye 24 foto isteniyor" dedim, "Baban emekli subaymış o bilir" dedi. Bakıştık babamla, tabii terörün zirve zamanları, ülkede üniversite öğrencileri doğal 'kuşku' şahıs.'

Her neyse daha ikinci hüsrana sıra gelmemişti, "Okul ne zaman açılır Nevzat Bey?" dedim. Yanıt "Allah bilir" oldu. "Niye?" "Üniversite kapalı, geçen sene girenler bile bir yarıyıl okudu" demez mi? İkinci bir hüsrana daha: "Gazetelere bak, ilan edilir ama öyle her zamanki gibi ekimin ilk haftası falan açılmaz." "Niye" diyecek oldum, "Maçka'da dekan öldürdüler okulun içinde öğretim, duymadın mı?" dedi. Eve dönüşü hatırlamıyorum. O zaman bir kırtasiyecide çalışıyorum, babam "Üzülme, çalışmaya devam edersin oğlum; er geç açılır" dedi.

Gerçekten de 2 Ocak 1979'da fakülte açıldı. Açılış konuşmasını 109 no.lu salonda Prof. Dr. Orhan Bozkurt Hocamız yapmıştı. Hocaların mimarlık hakkındaki tanıtımlarını dinledikten sonra içeri uzun boylu, kaşkollu, gölge sakallı biri girdi. Belli ki bir öğrenci lideri idi ve 109 no.lu salonun mükemmel akustiğine rağmen bağırarak "Kahramanmaraş olayları nedeni ile eğitimi boykot ettiklerini" ilan etti. Bu bizi de bağlayacak mıydı? Güzel güzel aylardan sonra tam açılmışken bir şok daha yaşadık. Neyse ki birkaç günmüş boykot, normal eğitim sonraki pazartesi günü başladı. Ama bir şok daha bizi bekliyordu, 'eğitim hızlandırılmış' olacaktı. Özetle

ocakta başlayıp sınavlar dahil martta bitecek ve nisanda önceki yılda yani 1977'de girip ancak bir yarıyıl okuyabilen arkadaşlarımızla birlikte okuyacaktık. Sonuç, 130 kişilik sınıf 260 kişi olacaktı. Bu, kaliteyi tabii ki etkileyecekti ama olsun, biz okulun açık kalmasına şükreder olmuştuk. Özetle birkaç yarıyıl adaptasyon bilhassa programlarda ve derslerde sürse de bizim sınıflarımız 77 ve 78'liler olarak kaynaştı, hâlâ birlikte en iyi arkadaşlıklarımız devam ediyor. İnternetteki paylaşım grup adımız da manidardır: 77,5.

Takip eden yıllar ülkenin hayli olaylı yıllarıydı; sıkıyönetim yılları; sokak çatışmalarında siyasi cinayetlerde hemen her gün 30'a yakın genç öldürülüyordu. Sürekli 101 no.lu amfide inşaat ve mimarlık öğrencilerinin katıldığı forumlar düzenlenir, sıra ile fraksiyon temsilcileri konuşur, bazen de herkesin önünde atışmalar, zaman zaman da bazıları kapı dışarı edilir, onlar da dışarıdan bağırırlardı.

Bahsettiklerini anlamak için yaygın ve hayli derin okumalar yapmak gerekiyordu. Bazen atışmalar dövüşmelere de dönebiliyordu. En çok da duvara afiş asma ve indirmede kavga çıkıyordu. Okulun içinde 3 küçük ekipler halinde her katta ayrı ayrı G3 tüfekli 'mavi bereli jandarmalar' koridorlarda tur atarlardı. Giriş kapısı karşısında sol yanda da derme çatma bir odacıkta bazen bir üstegmen oturup gün boyu sigara içerdi.

Eğitim diğer yandan bize göre harikaydı, bizi alıp götüren fevkalade hocalarla yürütülüyordu. Çok ağır çizim ve maket yüküne rağmen yavaş yavaş uykudan arınmaya başlamış ve günde 2-3 saatlik uyku ile eğitime devam eder olmuştuk. Mimarlık tarihi ve statik dersleri ilgi odağımdı. Başlarda tüm mimarlık kavramlarını edindiğimiz muhteşem anlatısı ile Prof. Dr. Doğan Kuban çok etkileyici bir profildi. Kabul etmek gerekir ki birinci tercihime girmeyi de büyük bir şans olarak görüyordum ve hep de öyle gördüm. Bu nedenle eğitime adeta bütünü ile kendimi verdim. Ders notlarımı genellikle teksir edip dağıtıyorlardı öğrenci arkadaşlarım. Tasarım ve proje derslerinde daha başarılı olduğum söylenirse de mimarlık tarihi, restorasyon ve mühendislik bütün derslerde başarı odaklı olarak çalışıyordum. Tabii arada boykotlarla kesikli ve kalabalık bir sınıfta eğitim sürerken, 1980 darbesi ile ülkede gerginlik özellikle üniversitelerde kalmadı denilecek bir hale geldi. Pek çok arkadaşımız tutuklandı, hapsedildi, çoğu da yargılandı, neredeyse hepsi beraat etti. Unutulmayacak bir anı ise betonarme hocamız Prof. Dr. Müfit Yorulmaz'ın "10 yıldan beridir bu kitabın ilk kez tamamını anlattım, tamamından sorumlusunuz" diyerek 212'de kürsüye B.A kitabını vurması ve tebeşir tozlarının kürsüden uçuşmasıdır.

Çok ağır çizim ve maket yüküne rağmen yavaş yavaş uykudan arınmaya başlamış ve günde 2-3 saatlik uyku ile eğitime devam eder olmuştuk. Mimarlık tarihi ve statik dersleri ilgi odağımdı. Başlarda tüm mimarlık kavramlarını edindiğimiz muhteşem anlatısı ile Prof. Dr. Doğan Kuban çok etkileyici bir profildi.

Ülke için sonuçlarını tarihçi ve siyasetçilere bırakarak YÖK çıkıncaya kadar kesintisiz bir eğitim sürmesinin, eğitim görenler için hayırlı olduğu söylenebilir. Ancak YÖK ile üniversitelerin özerk yapısı tamamen ortadan kalkınca bu kez askeri rejimin etkisi üniversitelerde hissedilmeye başladı. Akademisyenler için sakal yasağı ve bıyık biçim kuralları (!) nedeni ile pek çok öğretim elemanı kıymetli asistanlarımız, yapılan baskıları protesto ederek üniversiteden ayrıldılar. Bir de "1402'likler" olarak adlandırılan değerli pek çok hoca, -Prof. Dr. Erdem AKSOY gibi rektörler de dahil- üniversiteden ihraç edildiler. Ardından üniversitelerin programlarını tektipleştirme çabalarına girişildi. Şükür ki bizim dönem, 1982'de YÖK Yasası çıkmadan birkaç ay önce mezun olmuştu ve üniversiteyi kuran hocalarımızdan miras olarak gelen, içerik ve ders kredileri ile uğraşılmaya başlanmadan evvel mezun olabilmıştik. Esasen pek çok hocamız İTÜ'de 1972'lerde değiştirilen 5 yıllık eğitim alarak yüksek mimar unvanı alınan sistem yerine dört yıla indirilen sistemden de hiç hoşnut değildiler. Bu nedenle yüksek lisans yapmaya karar vererek eğitime hiç ara vermeden devam ettim. Doğan Kuban ve Afife Batur hocalar Restorasyon Kürsüsü'ne davet etseler de Prof. Dr. Erol Kulaksızoğlu, Prof. Dr. Şevket Sunar, Prof. Dr. Orhan Bozkurt, Doç. Dr. Uğur Erkman, Doç. Dr. Ersin Emiroğlu'nun bulunduğu Eski Bina-2 ve o zamanki adı ile 'Endüstrileşmiş Bina Tasarımı ve Çevre Analizi Kürsüsü'nde yüksek lisansa devam ettim.

Taşkışla'da birlikte ofis açmış olduğumuz ortaklarımızla çalışırken yarışmalara girmekteydik. Ancak yarışmalara girme konusunda pek uzlaşamaz hale gelince Taşkışla'ya daha sık uğrar olmuştum. Fen Bilimleri Enstitüsü o zamanlar Taşkışla Kuzey-Batı Kulesi'ndeydi. Doktora müracaatlarının nasıl olacağını gidip gelip soruştururken o zamanki öğrenci işleri çalışanı 12. madde isimli bir maddeden bahsetti. Yönetim kurulu kararı ile 90 üzeri lisans ve yüksek lisans kümülatif ortalaması kapsamında doktora da kabul edildim. Ancak Müdür Prof. Dr. Kemal Sarıoğlu beni görmek istemiş, gittim ve

benimle sınav gibi bir görüşme yaptı. Sınavsız kabulümü almıştım. İngilizce sınavına girip geçtim. Artık doktora yapıyor ve daha çok Taşkışla'ya gidiyordum.

Doktora eğitimim sırasında bilgisayar derslerini aldığım Prof. Dr. Nigan BAYAZIT ve Prof. Dr. Gülsün SAĞLAMER hayatımı değiştirdi diyebilirim. Bilgisayar alanında çizim, modelleme ve hesaplamalı tasarıma ilk adımı atmıştım. Serbest çalışan olmam hocalarımda da asistanlığa girmem konusunda beni teşvik etmelerine neden oldu. Eylül 1987 yılında o zamanki adı ile asistanlık sınavını kazanıp, 12 Eylül'den beri ritüel olan 6-7 ay kadar süren güvenlik soruşturmasına MSB'de asteğmen olarak askerlik yapmama rağmen tabi olup Nisan 1988'de araştırma görevlisi olarak atandım.

Görevde ilk deneyimlerden biri 3 masası olan bir odada 4 asistan görev yapıyor olma. Neyse ki 4 tabure bulabilmiştik. Bir siyah 1934 model telefon ve bir de 'o' harflerini kâğıtta delik açarak yazan bir Olivetti daktilomuz vardı. Yazı çizi, ders yoklama listesi, hocaların yanında hiçbir müdahale olmaksızın yıllar doktora ile geçti. Alman disiplini ile yetişmiş hocaların yanında öğrenciye bir şey söylemenin imkânı yoktu.

Doktora eğitimim sırasında bilgisayar derslerini aldığım Prof. Dr. Nigan BAYAZIT ve Prof. Dr. Gülsün SAĞLAMER hayatımı değiştirdi diyebilirim. Bilgisayar alanında çizim, modelleme ve hesaplamalı tasarıma ilk adımı atmıştım. Serbest çalışan olmam hocalarımda da asistanlığa girmem konusunda beni teşvik etmelerine neden oldu.

Bu arada sevgili oda arkadaşım Dr. Hüseyin KAHVECİOĞLU ve Dr. Selim VELİOĞLU ile yarışmalara giriyorduk. Prof. Orhan ARDA hocamız "Evladım müsabakalara gir, en iyi eğitim rakiplerinden yarışmalar ve kolokyumlarda aldığın eğitimdir" demişti. Ama daha sonraki kuşaklar farklı görüşteydi. Hızlı bir dönüşüm ile karizmatik, Anıtkabir yarışmasını kazanıp çizen, Radyoevi'ni, Çanakkale Şehitler Anıtı'nı yarışma ile kazanıp inşa eden hocalar emekli olmaya başlamışlar ve yeni tasarım hocaları değerleri ve kriterleri değiştirmişti. Önce doktora, sonra bildiri ve makale sonraları atıf almak öncelenirken mimarlık yarışmaları ve ödülleri neredeyse o günlerde yasaklı hale gelmişti. Ancak o konuda tek risk ödül kazanan projelerin mimarlık der-



İTÜ Taşkışla Kampüsü Orta Bahçe.

gilerinde yer almasıydı. Her şey açığa çıkıyor, mimarlık camiasında bilinirliğimiz artmasına ve 33. maddeden alınmış olmamıza rağmen 'işine son verilecek araştırma görevlileri listesi'nde en başta yer alıyorduk.

İTÜ Genç Araştırmacıları Destekleme Bursu'nu kazanıp (Erol Üçer Bursu), ABD'ye gidişim önemli bir değişim ve akademik yaşamımda fark yarattı. Seçici kurulda yer alan Prof. Dr. Yusuf Yağcı'nın gösterdiği güveni unutmam mümkün değildir. Carnegie Mellon gibi ABD'de ilk 20'de yer alan bir araştırma üniversitesinde Prof. Dr. Ömer AKIN ile birlikte çalışmak, Prof. Dr. Ulrich FLEMMING ve Prof. Dr. Ramesh KRISNAMURTI'den ders almak, akademik yaşamımda önemli bir değişim yarattı. Yurda dönüşümde 'Mimarlıkta Bilişim Anabilim Dalı' kuruluşunda bulunmak ve lisans ve yüksek lisans seviyesinde bilgisayar derslerinde görev almak, akademik olarak yetişmemde büyük katkı sağladı.

Diğer yandan ABD'den yurda döndüğüm tarih, Kocaeli Depremi'nden bir gün sonrası idi. O afeti takiben, Rektör Hocamız Prof. Dr. Gülsün Sağlamer tarafından Kocaeli Valiliği'nde ve daha sonra da Afet Bölge Koordinatör Valisi emrinde bir yıl süre ile İTÜ'nün yardımlarını koordine etmekle görevlendirildim. Ancak valiye yakın çalışmak durumunda kalınca enkaz kaldırılmadan çadırkent yer seçimi ve planlamasına, geçici yerleşkeler için yer seçimine kadar pek çok operasyonda görev aldım. Ardından Japonya Dışişleri Bakanlığı'nca bölgedeki hizmetleri dikkate değer bulunan afette çalışmış 7 arkadaşım ile birlikte Tokyo, Kyoto ve Kobe'de bir süre JICA bursu ile burslandırıldım.

Takiben Başbakanlık İTÜ-USAID ortaklığında yapılan İTÜ-Achieve projesi ile Afet Yönetimi Eğitimini FEMA-NETC'da ve ABD'li profesyonel eğitimcilerimizden aldık. Bunu takiben İçişleri Bakanlığı

Akademik yaşamım boyunca hiç bırakmadığım tasarımcı çizgisini koruyarak, fakültemden ayrılmadan önce yaptığım son nesnel katkı, bir tasarım hizmetinin çok üzerinde değeri olan altı eksenli bir robot kol (Kuka) oldu. Bu robot kol bağışını, endüstriyel bir laboratuvar projesinden, fakültemin envanterine ve Mimarlıkta Bilişim Anabilim Dalı'na kazandırdım.

projesi ile dünyada afet konusunda başarılı ülkelerin analizini yaparak bugün adı AFAD olan teşkilatın bilimsel ve strüktür altyapısı projesinin hazırlanmasında İTÜ Afet Yönetim Merkezi'nde birlikte görev aldığımız akademisyen 5 arkadaştan oluşan bir ekibin yürütücüsü olarak görev aldım. Diğer yandan İstanbul Deprem Master Planı'nın hazırlanmasında da Prof. Dr. Derin Ural ve Prof. Dr. Alper Ünlü ile görev aldık ama yine de İBB ve ilçe yerel yönetimlerden bu projeleri pek uygulayan, itibar eden olmadı. İstanbul'un depreme hazırlıksız ve planlamasız durumuna ek olarak halkın da eğitimsiz ve bilinçsiz durumu bugün artık herkesçe bilinen ve aşılamamış bir gerçekliktir.

Daha sonraları İBB Projeler Daire Başkanlığı için beklenen depremde oluşacak barınma açığını, çadır yerine doğrudan kent envanterinde bulundurulabilecek bir ekolojik geçici prefabrike barınak projesi tasarımı Ar-Ge projesini akademisyen arkadaşlarımla hazırladık. Zeytinburnu ilçesi pilot uygulamasını ve bir prototip uygulanmasını Yrd. Doç. Dr. Özlem Özçevik, Yrd. Doç. Dr. Cem Altun ile 2004'te geliştirdik. Bir Ar-Ge olarak patenti ile prototipini de tasarlayıp inşa ederek İBB'ye sunduk. Ama İstanbul'un afet sonrası barınması için çok önemli bu proje de İBB'nin iç siyasi çekişmelerinin arasında görev değişiklikleri kaoslarında eridi gitti. Depreme hazırlık yapmama sorunu bugün 20 yıl sonra hâlâ masa üstünde.

Bu yıllar esnasında Prof. Dr. Hasan ŞENER ve Prof. Dr. Cengiz GİRİTLİOĞLU ile art arda 4'er yıl kadar dekan yardımcılığı görevi yaparak 2001 yılında Taşkışla'nın deprem güçlendirilmesinde ve iç cephe restorasyonunda görev almak nasip oldu. Bu yüce ve muhteşem eserde görev yapıp onu korumak ve onarımında görev yapmak hayatımdaki Taşkışla'ya karşı en önemli görevler olarak görülebilir. Neredeyse çocukken girdiğim bu binaya ge-

rek koruma gerek güçlendirme gerekse personel yönetim ve idari katkılarının olması çok mutluluk vericiydi.

Doçentlik yılları sürekli birer ikişer arttırılan A1 makale sayısına yetişip aşmaya çabalamak ile geçti. Sonra ülke atıf sayısını hedefleyen yeni sistemi biz de öğrendik ve aşına olduk. Yurtdışı post-doc deneyimi burada büyük önem kazandı ve yaptığım araştırmaların kalite ve sistematikliğini değiştirdi. Bunun için burs almamda katkısı olan Prof. Dr. Yusuf Yağcı ve Rektör Prof. Dr. Gülsün Sağlamer ile yetiştiren tüm hocalarıma müteşekkirim. Sonuçta sistematik aralıksız çalışma, öğrencilerim ve akademik arkadaşlarımla yapılan Ar-Ge'ler, patentler, ödüller, proje uygulamaları ve yayınların sürekliliği ile 2011 yılında profesörlüğe atandım.

Takip eden dönemlerde de ara vermeden araştırmalar ve ülkesel ölçekli projelerimiz sürdü. Prof. Dr. Özlem Özçevik ile başlattığımız benim ÇŞB Müsteşarlığı adına koordinatör olduğum, onun ise proje yürütücüsü olduğu bir Çevre ve Şehircilik Bakanlığı projesi olan Türkiye Yeşil Enerji Sertifikası Araştırma Projesi 2016'da başladı ve başarılı oldu. 6 üniversite ve 40 akademisyenin katılımı ile 'yerli bir enerji sertifikası' YES_TR projesi 2021'de tamamlandı ve bakanlık tarafından yürürlüğe konuldu. Takiben bu sertifikayı verecek kurum ve meslek insanlarının yetiştirilmesi ile ilgili YES_TR eğitim programının da İTÜ SEM'de verilmesine 2021'de başlandı ve hâlâ sürmektedir.

Rektörlüğe mesleki anlamda destekler Prof. Dr. Faruk Karadoğan'ın rektörlük döneminde de sürdü. Maçka Kampüsü'nde Temel Bilimler Binası'nın planlama ve güçlendirilmesi, Makineler Bloku'nun (eskiden Ahırlar Bloku denirdi) restorasyonu ile sonradan Maçka Öğrenci Menzasi olan binanın G, H ve Makineler Bloku'nu bağlayan ek binaların tasarımını yapıp inşasını kontrol ettim. Tuzla Kampüsü Master Planı ve pek çok binanın projelendirilmesini bilabedel gerçekleştirdim. Sonra ikinci döneminde Prof. Dr. Karadoğan Hoca büyük bir çoğunlukla rektör seçilmesine rağmen atanmadı. Artık rektör atama sisteminde yeni bir dönem başlamıştı. İki kez art arda en çok oy alan değil, ikinci sıradan atama yapıldı.

Takip eden yıllarda 2012'de Prof. Dr. Mehmet Karaca İTÜ rektör danışmanı olarak Yapı Teknik Daire Başkanlığı sorumluluğu ile beni görevlendirdi. İTÜ Yapı İşleri Daire Başkanlığı bu dört yıllık dönemde rektörün kendi ifadesi ile 80 milyon Amerikan Doları tutarında inşa hamlesini gerçekleştirdi. Bu kapsamda en az binalar kadar önemli olan İTÜ Yeşil Kampüs Projesi gerçekleştirildi. Bütün yüzeysel kanallarla toplanan gri sular İTÜ kretinde toplanarak yeşil alanların sulamasında geri kazanılarak kullanılmaya başladı. Otopark

Bizler bu zor günleri, her türlü engeli, akademisyen arkadaşlarımla, öğrencilerimle hep birlikte demokratik ve paylaşımcı ilkeler etrafında toplanıp kenetlenerek, kurucu hocalarımızdan aldığımız düstur ve ruhla ve Atatürk'ün her zaman bize gösterdiği çağdaş medeniyet seviyesini hedefleyerek aştık.

planlaması, İTÜ kapıları ve bence en önemlisi İTÜ Arı Kapısı (metro kapısı) tasarımı uygulaması benim için çok değerli idi. Rektörümüzü yüksekliği ve biçimi konusunda ikna etmek zor olsa da İTÜ kimliğine önemli ve çağdaş bu tasarımı, benim için gurur kaynağı oldu. Yine bir öğrencimiz olan Mimar Ulaş Kelle, bu tasarımın uygulamasını gerçekleştirdi. Bu dönemde proje elde etme süreçlerinde önemli bir değişiklik yaptım, bu değişiklik, İTÜ Mimarlık Fakültesi akademisyenleri yerine geleceğimizi inşa edecek ve uygulama deneyimi olan İTÜ Mimarlık Fakültesi genç mezunlarına projelerimizi tasarlatmak oldu. Çok güncel ve çağdaş imzalarıyla genç mezunlarımızın tasarımları olan binalar özellikle Ayazağa Kampüsü'nde bu dönemde inşa edildi. İTÜ'nün araç giriş kapıları, İnşaat Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Ek Binası, Elektrik Elektronik Fakültesi Ek Binası, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ve Tarbil Binaları hep İTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencilerinin eserleridir.

Rektör atanmasını takiben Rektör Prof. Dr. Karaca, Mimarlık Fakültesi'nde ve diğer fakültelerde seçimle dekan atayacağını ilan edince, ben de aday olmaya karar verdim. Yapılan seçimde en çok oyu alarak 2012 Kasımı'nda dekan olarak meslektaşlarım ve hocalarımın oyları ile seçildim ve sonra da YÖK atadı. Çalışma arkadaşlarımla oyu ile seçilmek benim için atanmaktan çok daha büyük bir onur oldu. Kuşkusuz seçilmeme rağmen atanmayabilirdim de. Zira akademik idari düzeylere atamalarda siyasete bulaşma sürecinin bugünkü kadar olmasa da başladığı bir dönemdi. Yapı işlerinden sorumlu olarak görevime devam edip etmeyeceğimi Rektör Karaca bana sordu ben de "devam" dedim. Zordu ve uyku azdı, ülkede pek çok olayların yaşandığı 78 kuşağında öğrenim görmeme rağmen akla gelmeyecek (Gezi Olayları gibi) gerginlik bu süreçte oluştu ve üstelik Taşkışla tam da kıyısında idi bu olayların ama hem idari görevime hem binamız, mabedimiz Taşkışla'nın restorasyonunu sürdürmeye ve hem de

dıştan gelebilecek provokasyonlara direnerek devam ettik. Diğer yandan yapı işlerinden sorumlu olmanın önemli katkısı ise Daire Başkanı Sis Alkan ve kıdemli mühendis Metin Alptekin arkadaşlarımla Kalkınma Bakanlığı'nı Taşkışla Restorasyonu'na ikna edip 13,5 milyon TL (2013) restorasyon bütçesini alabildik. Bu konuda Rektör Karaca'nın desteği asla azımsanamaz. Zira kendi deyişi ile 'Taşkışla'nın mimarları'nı hiç tutmasa da kendisi içten içe bir mimarlık hayranı idi. Burada çok yetkin bir restorasyon müteahhidi Tolga Anıl'ın ihaleyi alması ise proje müellifi olan Prof. Dr. Kutgün Eyüpgiller ile benim için ve Taşkışla için büyük bir şanstı. Bu meyanda öğrencileri ile birlikte projeyi bitirip Anıtlar Kurulu'ndan geçiren Kutgün Hocamıza da ayrıca müteşekkir olduğumu belirtmeliyim.

Eğitimi süren bir fakültede restorasyon yapmak kadar zor bir çaba da fakültenin eğitimini, değişen ve gelişen dünyaya uydurma projelerini gerçekleştirmektir. Yatay geçiş ve çift anadal uygulamalarının gerçekleşmesini sağlayan Temel Eğitim Stüdyosu'nu yani TES'i ortaya atarak bölümler arası ve İTÜ içi ÇAP ve yatay geçişleri olası hale getirmeyi bu dönemde başardık. Bu kapsamda bir yaz boyunca tüm bölümlerden 29 arkadaşımız ve Doç. Dr. Yüksel Demir başkanlığında büyük özveri ile bir yaz boyunca izin kullanmadan 3 ay boyunca süren TES hazırlık çalışması, fevkalade demokratik süreçte, nerede ise tümü genç paydaşların katılımı ile ve yaratıcı bir süreçte inşa edilip uygulamaya geçirildi. Her ne kadar takip eden yıllarda en az 'Pearl Harbour' kadar bombalanıp 2021'de dekanlıkça tadil edilse de ilk üç yarıyı bir 'tasarım fakültesi' ortak paydasında okumak, bir yandan küçük bölümlerin öğretim eleman azlığına bir çare olmakta, diğer yandan bu bölümlerin puanlarını yukarı çeken ve sınırlı da olsa İTÜ öğrencilerinin rekabet ederek istediği programa geçişini sağlayan TES projesinin dekanlık dönemimde değerli akademisyenlerimizle fakültemizin eğitimine en büyük katkı olduğunu söyleyebilirim.

Bununla beraber kuşkusuz 6 yıl önce alınmış olan NAAB akreditasyonunun 2015 -2021 için tekrar alınması da süren İTÜ mimarlık kalite anlayışının bir başka unsuru oldu. Bu nedenle Bölüm Başkanı Prof. Dr. Alaattin Kanoğlu ve Mimarlık Bölümü'nün tüm akademik kadrosuna ve tabii ki öğrenci ve mezunlarına hayran olmamak elde değildi. Tüm bu çalışmalar sırasında 'Fakülte A3 Sergisi' de tıpkı 'TES' gibi bombalansa da fakültenin tüm bölümlerinin öğrenci projelerinin dijital bir arşivde on yıllarca saklanması fikri de o dönemde bir başka önemli altyapı projesi haline gelmiştir. Fakültenin yorucu eğitim ve araştırma temposunda 'A3 sergisi'nin akademisyenlerin tamamına ek yükler getir-

mesine rağmen harika bir kurumsal bellek oluşmasına da katkısının ileride bilhassa yeniden akreditasyonlar alınırken anlaşılacağı açıktır.

Dekanlık yıllarımda izlediğim bir yeni gelişme alanı ise 'katma değeri yüksek' ve 'altyapı yatırımı' gerektirmeyen, sadece eğitilmiş gençler ve birer laptop ile başarılabilen 'Oyun ve Etkileşim Teknolojileri' endüstrisi alanında eğitimi yüksek lisans düzeyinde kurgulamak oldu. Bu alanda Bilişim Enstitüsü altında Oyun ve Etkileşim Teknolojileri Anabilim Dalı kurmak bana harika bir fikir gibi geldi. Bu ülkenin nerede ise sıfır semaye yatırımı ve muhteşem mühendislik ve mimarlık mezunlarının yaratıcı beyin gücü ile katma değeri en yüksek yepyeni bir sektöre insan yetiştirmek amaçlanmalıydı. Üç sevgili dekan arkadaşşıma bu teklifi bir üniversite yönetim kurulu sonrasında açtım. Sonra Taşkışla 102 B'de toplandık ve Uzay-Uçak Fakültesi, Bilgisayar Bilişim Fakültesi ve Elektrik Elektronik Fakültesi dekanlarının önemli desteği ile yeni bir anabilim dalı kuruluş teklifini YÖK'e yaptık ve olumlu yanıt ise şaşırtıcı şekilde 6 ay içinde geldi. Dekan arkadaşlarım, Sema OKTUĞ, Metin Orhan KAYA ve Serhat ŞEKER'e yapıcı, destekleyici ve sürükleyici katkılarından dolayı müteşekkirim. Ama tabii sonuçta dekanlığı da yeni bırakmış olmam sebebi ile 3 yıl anabilim dalı başkanlığı yapma görevi bana düştü. Üstelik bu dönemde Mimarlıkta Bilişim Anabilim Dalı başkanlığını da sevgili Prof. Dr. Gülen Çağdaş'tan emekliliği nedeni ile devralmıştım.

Akademik yaşamım boyunca hiç bırakmadığım tasarımcı çizgisini koruyarak, fakültemden ayrılmadan önce yaptığım son nesnel katkı, bir tasarım hizmetinin çok üzerinde değeri olan altı eksenli bir robot kol (Kuka) oldu. Bu robot kol bağışını, endüstriyel bir laboratuvar projesinden, fakültemin envanterine ve Mimarlıkta Bilişim Anabilim Dalı'na kazandırdım. Bu konuda başışçı EKU Fren Sistemleri'ni belirtmek kuşkusuz gereklidir. Mimarlıkta Bilişim Anabilim Dalı öğrencileri ve akademisyenlerinin bu kol ile eklemeli imalat ve fabrikasyon vb. alanlarda geleceği yakalayacak nice projelere imza atacaklarına inancım tamdır.

Geçen günlerde 'Mimarlık Mesleğinde 40. Yıl' plaketi görevli bir asistan arkadaşşımdan teslim aldım. Erken bir yaşta girdiğim fakültemdeki yolculuğumu yine erken bir zamanda bırakıyorum. Ama hocalarımdan aldığım feyz ile benim için kutsal bir mabet olan Taşkışla'ya ve öğrencilerine nesiller boyu her kademede sadakatle hizmet etmek onurlandırıcı ve bir o kadar da güzeldi. Bu esnada önemli akademik ve eğitimsel katkılar koyarak 35 yıl boyunca hizmet kuşkusuz büyük sorumluluk gerektiren ve yorucu bir süreçti, yine de çok zevkliydi.

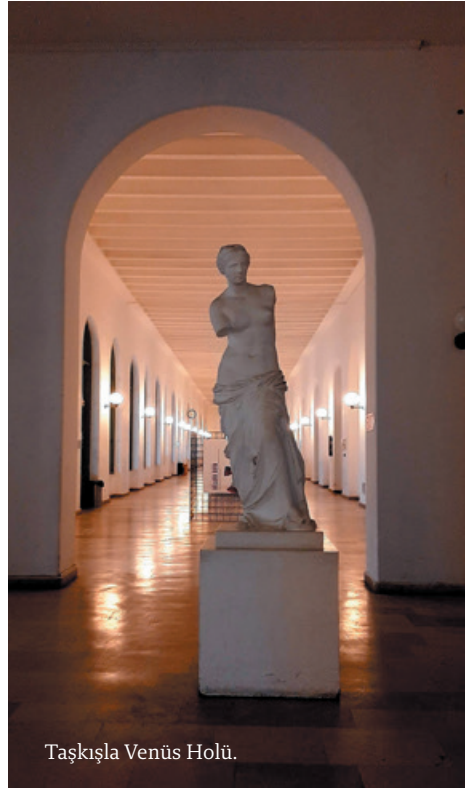
Özellikle dekanlık dönemimde bizler İTÜ ve Taşkışla için çabalayıp katkılar yapmak isterken, ülkemiz, fakülte ve üniversitemizle doğrudan ilgili olmayan süreçler de geldi ve geçti. Ülkedeki iktidar paylaşım mücadele-

lerinin yarattığı olumsuz atmosferin etkilerine dekanlıkta göğüs germek hayli yorucu ve yıpratıcı oldu. Tabii dekanlık görevini bırakmama en çok sevilen ülkenin içine düşürüldüğü çatışma ortamında hep yanımda olan ve yine İTÜ Makine Fakültesi Tekstil Mühendisliği mezunu eşim oldu. Ancak en yıpratıcı kaotik süreçlerde bile her zaman Atatürk İlke ve İnkılaplarından aldığım ışık, çağdaş bilimin gösterdiği yolda ilerlerken daima yolumu aydınlattı. Pek çok akademisyen arkadaşım için de bunun hâlâ geçerli olduğunu düşünüyorum.

Taşkışla'ya, öğrencilerimize, bu muhteşem mesleğin eğitimine ve akademisyen arkadaşlarımdan hiçbirine hanel getirmemiş olmak, 2012 ile 2016 arasında ülkenin çalkantılı dönemlerinde benim için en büyük ödül oldu. Bizler bu zor günleri, her türlü engeli, akademisyen arkadaşlarımla, öğrencilerimle hep birlikte demokratik ve paylaşımcı ilkeler et-

rafında toplanıp kenetlenerek, kurucu hocalarımdan aldığımız düstur ve ruhla ve Atatürk'ün her zaman bize gösterdiği çağdaş medeniyet seviyesini hedefleyerek aştık.

Dilerim bu muhteşem İTÜ mirası ile üniversitemiz, gelecek 250 yıllarda da her türlü tehdit ve zorluğa Mustafa Kemal Atatürk'ün ilkelerinin ışığı ile göğüs gereyerek, ülkemizin aydınlık yarınlarına ışık tutup, muasır medeniyet seviyesini aşma yolunda, Türkiye'nin en seçkin ve parlak gençliğine meslek kazandırmaya, araştırma ve uygulama yapmaya devam eder.



Taşkışla Venüs Holü.